

عنوان مقاله:

درآمدی بر زبان امروز آذربایجان و پیوند فارسی معیار با آن

محل انتشار:

همایش ملی پژوهشهای نوین در زبان و ادبیات فارسی (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

میراسماعیل قاضی شیراز - عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین - پیشوا

خلاصه مقاله:

زبانی که امروز در آذربایجان رایج است، آمیزه ای است از واژه های فارسی معیار و گویش آذری (که پیش از دوران م ادها تا اوایل حکومت صفویان گویش اصلی مردم شمال غربی ایران بوده است) و واژه هایی از عربی و فرانسوی و انگلیسی و ترکی . مطالعه و مروری کوتاه و مختصر در تاریخ ایران، به روشنی نشان می دهد که زبان مردم آذربایجان تا آغاز دوره صفویه، شاخه ای از زبان های پنجگانه ی فارسی یعنی (آذری) بوده است و مردم آذربایجان از نژاد آریا هستند و به لحاظ جسمی، هیچ گونه شباهتی به نژاد ترک ها (زرد پوستان شرق و شمال شرق ایران) ندارند و زبان ترکی همراه با ورود اقوام ترک و سکونت آن ها در غرب و شمال غرب ایران (از قرن ششم به بعد) به تدریج در زبان آذری نفوذ یافته است و به ویژه از طریق تغییر افعال آذری به افعال و روابط ترکی، تغییرات کلی در ساختار نحوی زبان ایجاد شده است . به گونه ای که امروز با وجود فراوانی واژه های فارسی، در زبان آذربایجان، تشخیص و تمیز آن ها از ترکی دشوار به نظر می رسد و این امر باعث شده است که عده ای از مردم ناآگاه و ساده دل به این تصور باطل برسند که مردم آذربایجان، وابسته به قوم و نژاد ترک هستند و بهانه به دست دشمنان اتحاد و یگانگی ایران بدهند که با توجه به موقعیت جغرافیایی و سیاسی آذربایجان، خطر بزرگی را در پی دارد . در چنین شرایطی مطالعه دقیق و علمی زبان امروز مردم آذربایجان که به غلط آن را (آذری) می نامند، ضروری و بلکه از واجبات است و بازیافت واژه های آذری (فارسی آرگانیک) و بازشناخت آن ها از واژه های ترکی دخیل، علاوه بر این که یک تحقیق علمی است، یک وظیفه ملی هم هست . به همین دلیل اینجانب از سال ها پیش مطالعه و بررسی علمی در این زمینه را شروع کرده ام و بخشی از دریافت های خود را در مقدمه ی کتاب (شرح دیوان همام تبریزی) تحت عنوان « همام و زبان آذری » نوشته ام . در این مقاله، به چگونگی تغییر تدریجی زبان آذری و تحول آن به آذربایجانی و مشترکات و متفرقات آن دو و همچنین ویژگی های صرفی و نحوی و واژگانی زبان امروز آذربایجان اشاره می کنیم .

کلمات کلیدی:

زبان آذربایجان، گویش آذری، فارسی معیار، فلهویات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/52390>

